

Słowo wstępne i dziękczynne 9

Wykaz skrótów 15

Oznaczenia instrumentów • Inne skróty użyte w tekście

1. Początki jazzu w Europie Zachodniej 19

Przed I wojną światową 19

Lata I wojny 23

Lata dwudzieste 26

Wielka Brytania, Francja, Włochy • Jazzowe książki i prasa

2. Polska: start od zera 31

Lata dwudzieste w Polsce (i okolicy) 31

Zygmunt Karasiński w Berlinie • Kornel Makuszyński contra jazz. Karol Stromenger • 1927: „Jazz” i Zbigniew Drzewiecki • Zespół Karasińskiego i Kataszka • Inne zespoły • Henryk Wars

Lata trzydzieste 50

Ady Rosner i inni imigranci • Aleksander Halicki • Nagrania w Paryżu • Era swingu w Polsce

Nasze jazzowe damy 64

Maria Pawlikowska-Jasnorzevska • Alicja Simonówna • Irena Mirska • Janina „Jackie” Rotwandówna

Co z tym jazzem? 70

Kryzysowe nastroje • Maciej Dobrzyński o Buchholzu • Czy w II Rzeczypospolitej naprawdę grano jazz • Porównanie Polski ze Szwecją

3. Wojna 77

Uwaga, nadchodzi... 77

Na Wschód 80

Białystok, Wilno, Lwów • Leopold Tyrmand • W Armii Andersa

W Generalnym Gubernatorstwie 84

Teatrzyki i lokale w Warszawie • Kolaboracja aktorów i muzyków • George Scott • Karol Boverý • W getcie • Epizod krakowski po Powstaniu Warszawskim

Tyrmand, Dobrzyński • Charlie and His Orchestra

4. 1945–1949: po „wyzwoleniu” 101

Początki w Lublinie: Mieczysław Klecki • Kraków: Turewicz, Wróbel, bracia Łysakowie i inni • Jerzy Matuszkiewicz, Jerzy Skarżyński • Jazz Club w YMCA • Łódź: Orkiestra Braci Łopatowskich i inne • Warszawa: Karasiński, YMCA, Boveri, Marabut, Tyrmand • Pierwsze Jam Session • Jazz w „Ruchu Muzycznym” • Sylwester 1946 we wspomnieniach Stefana Korbońskiego • Orkiestra Taneczna Polskiego Radia pod dyktando Jana Cajmera • Poznań: Jerzy Grzewiński i Siódemka Kier • Wrocław: Big Band YMCA i inne zespoły • Gliwice: Andrzej Schmidt i Sweet Jazz • Pierwsze nagrania

Rok 1949: koniec złudzeń 124

5. 1950–1955: „Katakumby” 135

Precz z formalizmem! • Pokój Witolda Kujawskiego na Stradomiu i inne krakowskie mieszkania • Trzaskowski • Trzcirski, Kalwiński • Łódzka filmówka • Melomani; ich pierwsze nagrania radiowe • Warszawa: Pinokio • Gliwice • Wrocław • Liceum Muzyczne w Krakowie • Boogie-woogie — wróg klasowy • Orkiestry Cajmera i Harald • Jerzy Milian • Jan Walasek • Zygmunt Wichary • MM 176 • Andrzej Kurylewicz, Wanda Warska

Pierwsze Jazzowe Zaduszki 152

Niezapomniany rok 1955 154

„Godzina jazzu” Willis Conover • Tyrmand i Jam Session nr 1 w Warszawie • Klub Muzyczny Józefa Balceraka w Gdańsku • V Festiwal Młodzieży i Studentów w Warszawie • Sekstet Organowy Kurylewicza w PR Kraków • Turnieje jazzowe • Studio 55

6. 1956–1959: dojrzewanie 167

Odwilż

Everyman Opera 169

Błękitny Jazz. Carmen Moreno 170

Po prostu „JAZZ”. Józef Balcerak 171

Pierwszy festiwal 173

Zespoły: Melomani, Kurylewicz z Warską, Wichary, „Drażek” i Pięciu, Jerzy Grzewiński, Zespół Estrady Szczecińskiej, Pinokio, Sekstet Krzysztofa Komedy • Jan „Ptaszyn” Wróblewski • Krakowski Jazz Club • Helikon • Stodoła • Janusz Zabiegliński

Rok 1957: przed II Festiwalem 187

Tyrmand *U brzegów jazzu* • Kurylewicz: pierwsze jazzowe nuty • Glenn Miller Orchestra w Polsce • Kluby w Łodzi, Warszawie (Hot Club Hybrydy, Modern Combo Krzysztofa Sadowskiego i Modern Dixielanders), Gdańsku

Sopot po raz drugi 193

Wizyta muzyków z RFN • Hot Club Melomani • Modern Jazz Sextet Andrzej Mundkowskiego • Grupa Komedy • Modern Combo • Zbigniew Namysłowski • Komitet Koordynacyjny Polskich Klubów Jazzowych.

Rok 1958: nowe wyzwania 199

Brubeck w Polsce • „Jazz w Filharmonii Narodowej” • New Orleans Stompers. Pierwsze wyjazdy polskich jazzmanów za granicę • Jan „Ptaszyn” w USA • Rozpad Melomanów i Sekstetu Komedy • Jazz Believers • Jazz 58 • Federacja Polskich Klubów Jazzowych

Wesoły rok 1959 210

Pierwszy Jazz Camping • Jazz w ZHP • North Coast Quintet z Alem Musiałem • Trio Komedy • Swingtet Matuszkiewicza • College Dixieland Band • Far Quintet • Przyjazd Conovera • Jazz i film • Tiger Rag i Michał Urbaniak • Jazz Jamboree '59 • Andrzej Trzaskowski The Wreckers

7. Lata sześćdziesiąte: dojrzałość 225

Czy kryzys w jazzie? 229

Jazz Jamboree potężnieje 230

Jazz nad Odrą — powrót „frenezji” 242

Andrzej Trzaskowski 247

Zbigniew Namysłowski 260

NOVI Singers

Andrzej Kurylewicz 272

Jan „Ptaszyn” Wróblewski 280

Jerzy Milian 287

Krzysztof Komeda 294

Tradycjonaści 313

Przypadek Wicharego 315

New Orleans Stompers. Mieczysław Wadecki. Flamingo 316

Jazz Band Ball 318

Ragtime Jazz Band. Mieczysław Mazur 319

Asocjacja Hagaw. Grzegorz Brudko 320

Old Timers. Henryk Majewski 322

Przypadek Matuszkiewicz 325

Polska Federacja Jazzowa. Jan Byrczek. „Jazz Forum” 327

Wydział Muzyki Rozrywkowej w Katowicach

8. Lata siedemdziesiąte: między hossą a bessą 331

Pierwsza połowa dekady 334

Flirty z rockiem • Sukcesy Włodzimierza Nahornego i Andrzeja Dąbrowskiego w muzyce rozrywkowej • Michał Urbaniak Group • Lament Pocięja i pogrom Kondrackiego • Namysłowski i Studio Jazzowe PR • Awangarda: Trzaskowski, Kurylewicz • Old Timers w teatrze

Kwintet Tomasza Stańki 338

Wczesne lata Stańki • Historia Kwintetu • Z Pendereckim w *Actions* • Koniec Kwintetu • Narodziny Osjana • Nowe twarze i zespoły • Laureaci Jazzu nad Odrą i Złotej Tarki • Śmierć Mieczysława Kosza • Pierwsze Warsztaty w Chodzieży • Studio Jazzowe PR • Jazz Carriers • Wokalistki • Klub Płytowy • Namysłowski i *Winobranie* • Jazz w PR • „Jazz Forum” • Trzy kwadranse jazzu • Makowicz Unit • Laboratorium

Zbigniew Seifert 354

Michał Urbaniak. Urszula Dudziak 358

Polska dyskografia jazzowa • Pierwszy festiwal im. M. Kosza w Kaliszu • Jazz Jamborees • Mainstream • Namysłowski *Kuyaviak Goes Funky*

Lata 1976–79: idzie nowe... 367

1976: rok big-bandów • *Extra Ball Birth* • *Vistula River Brass Band* • Zespoły jazzu tradycyjnego • Klub Akwarium • *Drums Dream* Bartkowskiego • Odejście Balceraka • *Balladyna* Stańki • Adam Makowicz w USA • Muniak liderem • Nowe festiwale i konkursy • Jazz Juniors • „Jazz Forum” Paweł Brodowski • *Sun Ship* • Namysłowski w USA • The Quartet • Zmierzchu Studia Jazzowego PR • Krzysztof Ścierański • Debiut Stanisława Sojki • Kwintet Kazimierza Jonkisa • Krzesimir Dębski • Polacy w ankiecie „down beatu” • Jazzowe pseud

1980–82 **383**

Dalekie podróże naszych jazzmanów • Air Condition • Otwarcie Rury • Grupa inicjatywna w PSJ • Fenomen „Jazz Forum” • Przełomowy zjazd PSJ • Początek „ery Thuczkiewicza” • Krzysztof Sadowski • Sukcesy Makowicza • Jazz i rock w okresie „karnawału Solidarności” • In/Formation Kulpowicza • „Kamfora” • Tomasz Szukalski i Józef Skrzek • Aktywność Urbaniaka i Urszuli Dudziak • Stan wojenny i jazz • „Manewry jazzowe” • 25-lecie kariery Namysłowskiego.

1983–85 **402**

String Connection i Krzesimir Dębski **402**

Płyta *Workaholic* • Polski Jazz Ensemble • Makowicz ósmy w kategorii Muzyk Roku w ankiecie „down beatu” • Jazz Juniors

Walk Away i Krzysztof Zawadzki **405**

Konkurs Filmów Jazzowych w Łodzi • Sukcesy zagraniczne Piotra Barona i Włodka Pawlika • Stańko z Cecillem Taylorem • David Chertok w Polsce • Śmierć Tyrmanda • Popek i Pick Up • Bernard Maseli • Rawa Blues Festiwal i Ireneusz Dudek • Karolak–Szukalski–Bartkowski i płyta *Time Killers* • Stańko Freeelectronic • Free Cooperation • Urszula Dudziak w Polsce

1986–89 **416**

Na statkach • Jerzy Bartz

Krzysztof Popek i Young Power **417**

Festiwale, konkursy **418**

Jazz Juniors • Jazz nad Odrą • W Zamościu, Kaliszu, Katowicach, Szczecinie • Solo Duo Trio • Pomorska Jesień Jazzowa • Jazz Film Salon • Jazz Jamboree '86: Urbaniak w Polsce • JJ '89: Makowicz w Polsce

Za granicą **422**

Sukcesy w konkursach • Studia w Berklee • Urbaniak na płycie *Tutu* • Ula z Gilem Evansem • Jerzy Kosiński • Sukces Basii Trzetrzelewskiej

Płyty **424**

Edukacja i wydawnictwa **427**

Isi Rudnicki i Brad Terry

Jazz Tops. „Jazz Forum” — edycja angielska. MFJ i PSJ **428**

Śmierć Marka Bliźnińskiego

10. Lata 1990–1995: od PRL do III RP **433**

Henryk Majewski prezesem PSJ • Setny numer „Jazz Forum” w edycji polskiej

Afery **435**

Akwarium, Poljazz, Jazz Jamboree • Pozytywy i negatywy działalności Mariusza Adamiaka i Stanisława Sobóli

Rozwój jak nigdy **442**

Nowe twarze **442**

Nowe zespoły **444**

Quintessence Eryka Kulma • Miłość • Simple Acoustic Quartet • Traveling Birds Quintet • Duet Soyka–Yanina

Festiwale **447**

Koniec Jazz Film Salonu • Upadek i odrodzenie Złotej Tarki • Warsaw Summers Jazz Days • Gdynia Summer Jazz Days • Poznań Jazz Fair • Festiwale w Olsztynie, Słupsku, Nowym Jorku i Chicago

Kluby **452**

U Muniaka • Kornet

Fonografia **453**

Polonia Records • Power Bros • GOWI Records

Edukacja **454**

Chodzież w Puławach • Szkoła na Bednarskiej • 25-lecie Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej • Janusz Szprot w Ankarze • Śmierć Willisa Conovera

Wydawnictwa, Media **456**

Protagonści i ich płyty **458**

Namysłowski • Stańko • Makowicz • Urbaniak • Śmietana • Wojtasik • Kulpowicz • Wróblewski • Andrzej Jagodziński

Wokalistyka **465**

Próba syntezy **467**

11. Lata 1996–2004: na przełomie wieków **469**

Czas eklektyzmu • Jazz „europejski” • Nu jazz • Scena polska

Nowe twarze, nowe zespoły **471**

„Stara” gwardia nie rdzewieje **476**

Wojciech Karolak • Zbigniew Lewandowski • Henryk Miśkiewicz • Włodzimierz Nahorny • Jacek Kochan • Adam Pierończyk • Leszek Możdżer

Yass — za i przeciw **491**

Namysłowski: co dalej? **496**

Późny triumf Stańki **499**

Płyty *Litania*, *Soul of Things*, *Suspended Night* • Muzyk Roku co roku • Simple Acoustic Trio

Nowe festiwale **506**

Jazz w Muzeum • Guitar City • Jazz w lesie • Sopot Molo • W Piwnicy Pod Baranami • W Świdniku • W Bydgoszczy • Era Jazzu • Bielska Zadymka Jazzowa • Bielska Jesień Jazzowa • Transkrypcje • Muzyka z Mózgu • Festiwale jazzu tradycyjnego • Skok Jazz Sopot • Festiwal w Szczecinie • Cud nad Odrą

Meandry Jazz Jamboree **511**

Ostatni wywiad Andrzeja Trzaskowskiego **512**

Kluby **515**

Harris Piano Jazz Bar • Blue Note • Jazz Café • Nowa Rura • Upadek Akwarium • Piec Art • Alchemia • Tygmont • Fabryka Trzciny • Muzyczna Owczarnia

Edukacja **519**

Wydawnictwa, Media **521**

Mniej jazzu w PR • Syrena Record Tomasza Lerskiego

Wydarzenia specjalne **524**

Jazz Camping redivivus • Nigel Kennedy w Krakowie • Portal Diapazon • Płyta Anny Marii Jopek z Patem Methenym • Darek Oleszkiewicz z Bradem Mehldauem • Jubileusz Henryka Majewskiego • Wiktoria Anny Serafińskiej w Montreux • Płyta *A Story of Polish Jazz*

12. Tematy wybrane **529**

Jazzmani polscy lub polskiego pochodzenia za granicą **529**

Z Polski za ocean **537**

W Europie, Afryce, Australii 538

Jazz na ludowo 540

Michał Kulenty • Leszek Kułakowski • Urszula Dudziak i Grażyna Auguścik • Witold Rek • Zespół Alchemik • Namysłowski • Benny Maupin

Duch wieje kędy chce... 548

Polski gospel • Ewa Uryga • Bałata • Szcześniak • Nurt chrześcijański (zwłaszcza katolicki) w polskim jazzie: Kulenty, Cudzych, Rodowicz, Baron, Stryszowski, Pawlik, Soyka, Mencil, Kułakowski, Możdżer(?) • Piotr Wojtasik i Billy Harper

Chopin i jazz 560

Przeróbki zagraniczne • NOVI Singers • Kosz • Jagodziński • Możdżer • Herdzin • Kułakowski • Makowicz • Strzelczyk • Filip Wojciechowski • Lewandowska & Stankiewicz • Władysław „Adzik” Sendecki

Chopin na jazzowo — za i przeciw 570

Postłowie 573

Poczet Jazz-Pań i Jazz-Panów Polskich 573

Informacje z wczoraj • Festiwal Zbigniew Seifert in Memoriam • Sto festiwali jazzowych w Polsce • Ciekawe płyty • Frakcje i nurty w polskim środowisku jazzowym • Niezwykła popularność Krzysztofa Komedy • Chopin i jazz — ciąg dalszy • Doktorzy jazzu • Wrocławiu, Kocham Cię!

Dyskograficzny niezbędnik 585

Bibliografia 593

Indeks nazwisk 597

Indeks zespołów 621